

2014-02-21

m.registrator@regeringskansliet.se
fredrik.hannertz@regeringskansliet.se
truls.borgstrom@regeringskansliet.se

Lina Palm
Lina.Palm@skogsindustrierna.org
08-7627949
070-3971449

Er ref: M2014/390/KI

Skogsindustriernas position kring EUs Vitbok om Energi och Klimat till 2030

Skogsindustrin är en viktig del av lösningen på den globala klimatutmaningen. Genom att framställa produkter av en förnybar råvara, som kan användas, materialåtervinnas i flera led för att slutligen energiåtervinnas skapas stora möjligheter att ersätta/substituera fossila råvaror inom många sektorer. Vi ser idag ett stort fokus på att använda skogen och biomassan för att ersätta fossil energi, och detta är en av flera viktiga substitutioner som behöver göras. Eftersom den förnybara skogsråvaran inte är obegränsad är det därför viktigt att den används så effektivt som möjligt. Vi behöver ersätta fossila råvaror inom många fler områden än enbart de energirelaterade. Långsiktigt är det därför viktigt att ökat resursutnyttjande och främjande av förnybar råvara inom alla sektorer står i fokus för klimat- och energipolitiken.

En stringent klimatpolitik har sikte på helhetslösningar, nationellt ansvar för genomförandet och en lång policyhorisont, vilket även IPCC:s sammanfattar i så här i sin fjärde utvärderingsrapport ”på lång sikt är en strategi byggd på hållbart skogsbruk som producerar en årlig uthållig skörd av timmer, fibrer och energi från skogen leder till de största uthålliga mildrande effekterna”.

SAMMANFATTNING

Skogsindustrierna anser helt kortfattat att:

- det av EU Kommissionen föreslagna ambitiösa klimatmålet är bra under förutsättning att konkurrensutsatt industri kompenseras för såväl direkta som indirekta kostnadsökningar till följd av utsläppshandelssystemet
- att en större börda bör läggas på den icke-handlande sektorn när det gäller att nå det totala målet för minskade klimatutsläpp
- LULUCF inte ska kunna användas för att avräkna de nationella

Föreningen Sveriges Skogsindustrier

tel fax
Servicebolag Arbio AB org. nr 55 60 67-2924

utsläppsmålen i den icke-handlande sektorn

- EU ETS inklusive den sk Carbon Leakagelistan ska lämnas orörda under resten av innevarande handelsperiod (fram till 2020)
- förändringar av utsläppshandelssystemet som leder till golv och takpris är oacceptabla eftersom de inte är förenliga med god marknadsfunktion
- eventuella förändringar i utsläppshandelssystemet efter 2020 ska säkerställa att tillväxt inom konkurrensutsatt industri är möjlig
- EU inte bör ha något mål för förnybar energi eftersom detta minskar möjligheten att nå minskade klimatutsläpp på ett effektivt sätt
- utvecklingen mot mer segregerad och protektionistisk energipolitik måste beaktas när kostnaden för, och möjligheten att uppnå EUs målsättningar bedöms
- det behövs en analys av möjligheterna att tillgodose det ökade behovet av biomassa inom EU
- Sverige bör verka för att ett mål för förnybar energi inom transportsektorn sätts. Förslagsvis 20 % år 2030
- förslaget om att först utvärdera gällande lagstiftning innan ev. nya mål sätts för energieffektivisering är klokt
- målsättningar inom effektivisering måste relatera till producerad nytta, inte vara mål för absolut minskning av energianvändning

MÅL FÖR MINSKADE KLIMATUTSLÄPP

EU Kommissionens förslag till målsättningar inom Energi och Klimatpolitiken till 2030 är mycket ambitiösa. Dagens målsättning, att minska utsläppen med 20 % till år 2020 jämfört med nivån år 1990 ska jämföras med det nya förslaget, att minska utsläppen med ytterligare 20 % mellan år 2020-2030. Enligt EU Kommissionens analys är det dock vad som krävs för att nå målet om 80 % minskade utsläpp inom EU till 2050.

Skogsindustrierna ställer sig bakom den av EU Kommissionen föreslagna ambitiösa målnivån, men med ett antal villkor:

- Det måste finnas möjlighet för EU att omvärdera sitt mål med beaktande av vad som händer globalt. En förutsättning för EUs högt ställda målsättningar är att fler regioner/länder följer efter.
- Globalt konkurrensutsatt industri måste även fortsatt kompenseras för den ökade kostnad EUs klimatpolitik leder till, detta gäller så länge industrin i konkurrerande regioner inte möter samma ökade kostnader.

- Idag kompenseras industrins direkta utsläpp genom fri tilldelning av utsläppsrätter baserat på riktmärken. Denna typ av tilldelningen måste fortsätta, men taket för industrisektorns fria tilldelning bör tas bort. Detta innebär att den linjära reduktionsfaktorn för industrisektorn ska vara skild från den för energisektorn.
- Den konkurrensutsatta industrin möter idag också en stor ökad kostnad genom utsläppshandelns indirekta effekt på elpriset. Även denna kostnadsökning måste kompenseras, på ett EU-homogent vis. Innan dess ett EU-gemensamt system finns på plats för detta måste Sverige, likt UK, Norge, Tyskland, Spanien, Holland m.fl. kompensera sin elintensiva, konkurrensutsatta industri.

Fördelning mellan handlande och icke-handlande sektorn

EU Kommissionen föreslår att målet ska bördefördelas mellan handlande och icke-handlande sektorn, med en större börda på den handlande sektorn.

Skogsindustrierna ifrågasätter detta resonemang. I den handlande sektorn ingår en stor del konkurrensutsatt industri som inte kan föra vidare den kostnadsökning som uppstår till följd av ökade klimatåtaganden på sina produkter. Inom den icke-handlande sektorn, framförallt transporter och bostäder/service finns däremot god möjlighet att föra kostnaden vidare till konsumenten, som också kan agera på prissignalen, ändra beteende och minska utsläppen av koldioxid.

Sett ur ett svenskt perspektiv är det också inom transportsektorn som en stor utmaning att minska koldioxidutsläppen föreligger. Sverige har ett mer långtgående nationellt mål för att minska utsläppen från transportsektorn än övriga EU (fossiloberoende fordonsflotta 2030) och borde därmed vinna på EU-gemensamma ökade målsättningar inom denna sektor.

Skogsindustrierna anser att en större börda för att uppnå EUs klimatmål bör läggas på den icke-handlande sektorn.

Hantering av LULUCF

EU Kommissionen föreslår även att LULUCF (dvs. jord och skogsbruk) ska kunna räknas in i de nationella målen för icke-handlande sektorn. LULUCF används redan idag för beräkning av hur Sverige möter sitt åtagande gentemot Kyoto-avtalet, men det är då endast en liten del av koldioxidupptaget i skog och mark som kan räknas in.

Skogsindustrierna tycker det är positivt att fler av skogens många positiva värden lyfts fram av EU Kommissionen. Ökat upptag av koldioxid i skog och mark är en viktig åtgärd för att minska den globala klimatutmaningen. Att ändra den globala avskogningen till en global skogstillväxt skulle ge oss längre tid att möta klimatutmaningen. Skogsindustrierna vill dock påtala att det är i brukad skog som den största klimatnyttan uppstår. När skogen planteras, sköts och avverkas i mogen ålder för att användas till produkter som kan ersätta fossilbaserade produkter i flera led, det är då skogens största potential att minska koldioxidutsläppen utnyttjas.

Skogsindustrierna ser många faror med att inkludera LULUCF för att möta måluppfyllelse nationellt. Detta kan leda till olyckliga inlåsnings effekter, där det kan krävas att skog lämnas obrukad för att länder ska uppnå sina koldioxidmål, samtidigt som behovet av förnybar råvara kommer öka.

Skogsindustrierna anser inte att LULUCF ska kunna användas för att avräkna de nationella utsläppsmålen i den icke-handlande sektorn.

Utsläppshandelssystemet för koldioxid, EU ETS

Den energiintensiva massa och pappersproduktionen deltar i den handlande sektorn, dvs i EUs utsläppshandelssystem för koldioxid (EU ETS). EU Kommissionens förslag får stor påverkan på denna sektor, framförallt genom en skärpning av det totala taket för utsläpp. Vi har vid ett flertal tillfällen påtalat hur viktigt det är för handelssystemets trovärdighet, och därmed effekt på utsläppsminskningar, att det inte drabbas av politisk klåfingrighet. Den redan beslutade back-loadingen av utsläppsrätter är vi fortfarande negativa till, men vi tycker det är ett steg i rätt riktning att EU Kommissionen nu riktar in sina förslag till förändringar i systemet på perioden efter 2020. ***Skogsindustrierna välkomnar förslaget att lämna EU ETS orört under resten av innevarande handelsperiod (fram till 2020) vilket även inkluderar en orörd ”carbon leakage” lista.***

Förslag till reformerat utsläppshandelssystem

EU Kommissionen föreslår att en ny ”market stability reserve” ska införas i utsläppshandelssystemet efter 2020. Meningen med ett handelssystem är att marknaden ska säkerställa kostnadseffektivitet. För att en marknad ska kunna fungera effektivt krävs en fri prissättning. EU Kommissionens förslag innebär i praktiken att det sätts ett golv för utsläppsrättspriset. Det sätts däremot knappast ens ett tak, eftersom möjligheten att återföra utsläppsrätter till handeln är begränsad. ***Skogsindustrierna motsätter sig förändringar av utsläppshandelssystemet som leder till golv och takpris.***

Däremot anser vi att det behövs förändringar av EU ETS för att säkerställa att systemet inte sätter ett tak även för tillväxt. Det saknas även skrivningar i EU Kommissionens förslag kring hur konkurrensutsatt industri ska skyddas från de ensidiga kostnadsökningar som EUs klimatmålsättningar innebär även efter 2020. Den förändring vi föreslår är en förändring av den linjära reduktionsfaktorn som idag är lika för den fria tilldelningen och för hela systemet. Den konkurrensutsatta industrin får idag fri tilldelning av utsläppsrätter baserade på riktmärken men eftersom andelen fri tilldelning redan slagit i sitt tak (till följd av C-faktorn) innebär den linjära reduktionsfaktorn att denna fria tilldelning minskar med 1,74 % årligen, även för den industri som producerar enligt riktmärket och släpper ut minst koldioxid. ***Skogsindustrierna föreslår:***

Att den svenska regeringen verkar för att EU Kommissionen ska få i uppdrag att ta fram ett förslag till hur konkurrensutsatt industri skyddas från koldioxidläckage även efter 2020.

Att en översyn av EU ETS för perioden efter 2020 ska fokusera på förändringar som möjliggör att den konkurrensutsatta industrin kan växa utan negativ kostnadspåverkan.

ANDEL FÖRNYBAR ENERGI

För att möta den globala klimatutmaningen krävs både tydlighet och långsiktighet, men allra viktigast är effektivitet. Effektivitet både när det gäller resursutnyttjande, och när det gäller de styrmedel som formas för att uppnå de uppsatta målen. Bland annat Konjunkturinstitutet (Miljö, ekonomi och politik 2013) har uttalat att högsta effektivitet uppnås om det är ett mål som styr mot det problem man vill lösa. I dagens EU baserade Energi och Klimatpolitik har vi istället haft tre mål att förhålla oss till, detta har skapat otydlighet och ineffektivitet eftersom målen ibland verkar motstridigt. Det har bland annat varit stor debatt kring funktionen av utsläppshandelssystemet som ansetts leverera ”alldeles för låga priser på koldioxid”. Eftersom målet för förnybar energi drivit fram kraftfulla subventionssystem för förnybar elproduktion, som ersätter fossilbaserad elproduktion som ingår i utsläppshandelssystemet har utsläppen inom handelssystemet minskat vilket resulterat i lägre priser på utsläppsrätter.

Skogsindustrierna noterar också i den konsekvensanalys som följer med EU Kommissionens förslag, att ett ökat mål för förnybart skulle ingripa i medlemsstaternas möjligheter att själva driva energipolitik. Den innebär bland annat att andelen kärnkraft inom EU skulle behöva halveras för att uppnå ett förnybartmål om 35 %. Vilken energimix enskilda medlemsstater har eller driver fram bör inte vara en fråga för EU, så länge utsläppsmålet för koldioxid uppnås. ***Skogsindustrierna anser att det inte ska vara något separat mål för förnybar energi inom EU fram till 2030.***

Skogsindustrierna noterar att EU Kommissionen lyfter fram ett antal ”enabling conditions” som ligger till grund för att EUs målsättningar ska kunna uppfyllas. Till dessa förutsättningar hör genomförandet av den interna marknaden för energi samt ökat behov av eltransmissionskapacitet mellan länder. Det är i dagsläget många processer som snarare motverkar detta än driver på i denna riktning. De kapacitetsmarknader som dyker upp i allt fler medlemsstater är ett exempel. Den stora möjlighet till mycket fördelaktiga elavtal med statliga elbolag som finns i flera medlemsstater är ett annat. ***Skogsindustrierna anser att utvecklingen mot mer segregerad och protektionistisk energipolitik måste beaktas när kostnaden för, och möjligheten att uppnå EUs målsättningar görs.***

EU Kommissionen skriver i sitt förslag att en förbättrad ”biomass policy” måste tas fram för att säkerställa koldioxidminskningar och minska konkurrensen mellan olika användningar av biomassa. Viktiga delar i en sådan policy är att beakta den skillnad i förädlingsvärde som uppstår om biomassa först förädlas till produkter jämfört med om den direkt används till energi. Det är också viktigt att en sådan policy enbart inriktas på klimatfrågor. Andra aspekter på hållbart brukande som exempelvis frågor om diversitet hanteras redan i annan EU-lagstiftning och lagstiftning i flera lager bör undvikas. ***Skogsindustrierna välkomnar en analys av möjligheterna att tillgodose det ökade behov av biomassa som finns inom EU.***

EU Kommissionen föreslår inget nytt mål om ökad andel förnybar energi i transportsektorn. Den svenska skogsindustrin kan på ett resurseffektivt sätt bidra till att öka utbudet av förnybara drivmedel inom Sverige och EU. För att detta ska

kunna bli verklighet krävs dock tydliga och långsiktiga målsättningar, såväl nationellt som på EU-nivå. Sverige har redan idag ett mycket högt satt, och långtgående mål i och med målet för en fossilfri fordonsflotta 2030. Möjligheterna för Sverige att uppnå detta mål skulle öka om det fanns liknande målsättningar på EU-nivå. ***Skogsindustrierna föreslår därför att Sverige bör verka för att ett mål för förnybar energi inom transportsektorn bör sättas. Förslagsvis 20 % år 2030.***

ENERGIEFFEKTIVISERING

EU Kommissionen föreslår inget nytt mål för energieffektivisering. Istället föreslås att genomförandet och resultatet av Energieffektiviseringsdirektivet ska utvärderas först. Skogsindustrierna anser att det är klokt att låta gällande, nya lagstiftning först träda ikraft innan ev. nya mål sätts upp. Skogsindustrierna anser vidare att det är viktigt att mål för energieffektivisering måste vara relativa. Det är kontraproduktivt för Sverige och Europas utveckling att minska energianvändningen genom att industriproduktion flyttar från landet eller regionen. Att företagen däremot blir mer effektiva i sin användning, tex. räknat per producerat ton eller förädlingsvärde ligger i såväl företagens som regionens intresse. För att industrin ska kunna bli effektivare krävs investeringar. Investeringar sker framförallt i företag som känner tilltro till framtiden och som ser en möjlighet till tillväxt. Mål som begränsar den absoluta energianvändningen, och därmed tillväxtpotentialen motarbetar detta. ***Skogsindustrierna välkomnar förslaget om att först utvärdera gällande lagstiftning innan ev. nya mål sätts för energieffektivisering. Skogsindustrierna anser att målsättningar inom effektivisering måste relatera till producerad nytta, inte vara mål för absolut minskning av energianvändning.***

Lina Palm
Energidirektör Skogsindustrierna